

**AANDACHTSCENTRUM DEN HAAG
B E L E I D S P L A N
2016 - 2020**

Den Haag, maart 2016

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord

Samenvatting

1. Visie

- 1.1. Missie**
- 1.2. Historie**
- 1.3. Aandachtsgroep**
- 1.4. Identiteit**
- 1.5. Rechtsvorm**
- 1.6. Organisatie**
- 1.7. Vrijwilligers**
- 1.8. Beroepskrachten**
- 1.9. Financiën**
- 1.10. Bestuur**

2. Doelstellingen 2016 - 2020

- 2.1. Continuëren naamsbekendheid en zichtbaarheid**
- 2.2. Vergroten draagvlak en netwerk**
- 2.3. Vergroten diversiteit bezoekers**
- 2.4. Vergroten kwaliteit aandacht**
- 2.5. Uitbreiden formatie beroepskracht(en)**

Bijlage: Evaluatie Beleidsplan 2011 - 2015

Voorwoord

Wie je ook bent, ieder leven heeft het recht geleefd te worden. Wie je ook bent, iedereen heeft op zijn manier behoefte aan aandacht en respect. Dat is in onze hedendaagse maatschappij helaas niet een vanzelfsprekendheid. Ziekte, verslaving, werkloosheid, eenzaamheid, ouderdom, scheiding, armoede, discriminatie, criminaliteit, noem het maar op, maakt dat mensen aan de rand van de samenleving terechtkomen en in een isolement kunnen raken.

Het Aandachtscentrum in het hart van Den Haag is een plek waar mensen zich 'onvoorwaardelijk' gekend en gezien weten. Geïnspireerd door christelijke waarden als solidariteit, barmhartigheid, gerechtigheid en liefde bieden de medewerkers gastvrijheid aan ieder die daar behoefte aan heeft. Het Aandachtscentrum wil een 'huiskamer' zijn voor ontmoeting, informatie en stilte. De medewerkers proberen bezoekers een gevoel van gemeenschap en verbondenheid te geven waardoor zij zich misschien iets minder kwetsbaar voelen in de chaos van het leven.

In dit beleidsplan staan de doelstellingen van het Aandachtscentrum voor de jaren 2016 - 2020. Deze doelstellingen vloeien voort uit de historie, missie en identiteit van het Aandachtscentrum en zijn tot stand gekomen na een evaluatie van het Beleidsplan 2011 - 2015, een analyse van relevante maatschappelijke ontwikkelingen en een bezoekersenquête.

Samenvatting

Het Aandachtscentrum kijkt met vertrouwen naar de toekomst. Uit de evaluatie van de afgelopen planperiode blijkt dat het Aandachtscentrum een waardevolle rol heeft vervuld in het opvangen van sociaal kwetsbare mensen in Den Haag. En dat er een groot draagvlak bestaat bij lidkerken, gemeente Den Haag en allerlei particuliere organisaties om door te gaan met dit belangrijke werk van naastenliefde en barmhartigheid. Het Aandachtscentrum is en blijft een fenomeen in Den Haag.

Vanzelf gaat dit niet. Ook voor de komende planperiode staat of valt alles met de inzet van de beroepskrachten en de vrijwilligers. Die moeten ervoor blijven gaan. Het Aandachtscentrum is er voor iedereen met behoefte aan aandacht. Het vergroten van de diversiteit van de bezoekers is een uitdaging voor de toekomst: iedereen is welkom! Het Aandachtscentrum gaat op zoek naar mogelijkheden voor meer variatie in het aanbod van activiteiten. Er is altijd wat te doen in het Aandachtscentrum! En tot slot gaat het Aandachtscentrum op zoek naar mogelijkheden om voor meer uren in de week structureel een beroepskracht aanwezig te laten zijn. Zo wordt de continuïteit en professionaliteit verder geborgd.

1. Visie

1.1. Missie

Met het Aandachtscentrum willen de kerken in Den Haag, vanuit hun christelijke betrokkenheid met het wel en wee van de medemens, naar buiten treden en diaconaal en pastoraal in de samenleving zichtbaar aanwezig zijn voor allen die behoefte hebben aan maatschappelijke en/of geestelijke dienstverlening en hen helpen zingeving en betekenis in het bestaan te vinden. Dit is de missie van het Aandachtscentrum die is vastgelegd in de statuten van het Aandachtscentrum.

Het Aandachtscentrum vult de missie in door het bieden van ondersteunende en stimulerende begeleiding door middel van:

- Ontmoeting en gemeenschap en het bieden van een luisterend oor in een gastvrije en ongedwongen sfeer, bij een kopje koffie of thee, samen met anderen, of in een persoonlijk één-op-één contact.
- De mogelijkheid te geven voor een gesprek over geloofs- en levensvragen.
- Het verstrekken van informatie over vragen en problemen waarmee mensen in het dagelijks leven te maken hebben;
- Een stilleruimte open te stellen voor gebed, viering en overdenking.
- Open vieringen te verzorgen van feestdagen als Kerstmis en Pasen.
- Het periodiek organiseren van gezamenlijke uitstapjes voor bezoekers.
- Rust en veiligheid in de meest ruime zin in de gastruimte te waarborgen.
- Gelegenheid te geven voor expositie van beeldende kunst en de verkoop van prentbriefkaarten.

Het Aandachtscentrum geeft bezoekers onvoorwaardelijke aandacht. Bezoekers mogen anoniem blijven. Het Aandachtscentrum is aanvullend op hulpverleningstrajecten. Voor schuldhulpverlening, maatschappelijke hulpverlening of andere vormen van hulp, verwijst het Aandachtscentrum door naar de desbetreffende instanties.

1.2. Historie

Het Aandachtscentrum is vanaf de start gevestigd in de Schoolstraat 18 in een voormalige beddenzaak in het hart van Den Haag. Het werd in 1983 geopend als resultaat van een initiatief van een werkgroep van mensen uit diverse kerken onder leiding van ds. Freek Nijssen. Deze presenteerde in 1981 een voorstel aan de kerkelijke beleidsorganen, hetgeen in 1982 leidde tot de oprichting van de "Vereniging Oecumenisch Centrum voor Informatie en Ontmoeting" te 's-Gravenhage. Hierin werden bij de oprichting verenigd

het RK Dekenaat 's-Gravenhage, de Gereformeerde Kerken van Den Haag, de Haagse Hervormde Gemeente en een aantal kleinere christelijke kerken. Het Aandachtscentrum gaat uit van deze vereniging.

Per 1 januari 2016 zijn de volgende kerken lid van de vereniging:

- Doopsgezinde Gemeente
- Evangelische Broedergemeente
- Evangelisch-Lutherse Gemeente (PKN)
- Gereformeerde Kerk van 's-Gravenhage-Oost (PKN)
- Protestantse Gemeente te Scheveningen (PKN)
- Protestantse Gemeente 's-Gravenhage (PKN)
- Remonstrantse Gemeente
- Rooms-Katholiek Parochies 's-Gravenhage
- Oud Katholieke Kerk HH Jacobus en Augustinus
- Haagse Maandvergadering van het Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers)
- The English and American Episcopal Church of The Hague
- Ekklesia Den Haag

1.3. Aandachtsgroep

Tot de aandachtsgroep behoort in algemene zin ieder die op zoek is naar aandacht, huiselijkheid, ontmoeting en zingeving. Het hoeft niet, maar vaak gaat het om mensen die kunnen worden getypeerd als sociaal kwetsbaren met meerdere problemen op het gebied van gezondheid, financiën en dergelijke. Dit zijn de mensen die zich aan de rand van de samenleving bevinden zoals dak- en thuislozen, zij die op straat rondzwerven, in contractpensions verblijven of met psychiatrische problematiek te kampen hebben, etc.

1.4. Identiteit

In het Aandachtscentrum is iedereen welkom. De levens- of geloofsovertuiging van de ander wordt gerespecteerd. De medewerkers leggen de eigen overtuiging niet aan de ander op. Het Aandachtscentrum wordt gekenmerkt door het streven naar harmonie, goede sfeer en zorg en aandacht van medewerkers voor elkaar en voor de bezoekers. Het Aandachtscentrum en zijn medewerkers willen herkend worden aan:

- Betrokkenheid bij het wel en wee van de medemens, geïnspireerd door het Evangelie van Jezus Christus.
- Een open deur in de binnenstad, een laagdrempelige gastvrije ontmoetingsplek, die duidelijk zichtbaar aanwezig is, waar

gezamenlijke, op ontmoeting gerichte activiteiten worden gestimuleerd.

- Een geestelijke, oecumenische dimensie van “anders in de samenleving staan”.
- Het uitdragen van gelijkwaardigheid van bezoekers en medewerkers.
- Een open, vriendelijke en uitnodigende houding.
- Het bieden van structuur door duidelijkheid in de handhaving van huis- en gedragsregels en rust.

1.5. Rechtsvorm

Het Aandachtscentrum heeft de rechtsvorm van een vereniging, heeft statuten en een huishoudelijk reglement en is ingeschreven in de Kamer van Koophandel. Het bestuur bestaat uit vertegenwoordigers van de kerken die lid zijn van de vereniging. Jaarlijks wordt ten minste één algemene ledenvergadering gehouden. Het Aandachtscentrum heeft de ANBI status.

1.6. Organisatie

Het bestuur van de vereniging bestaat uit een voorzitter, secretaris en penningmeester en een of meer andere leden. Het bestuur is onbezoldigd. Het bestuur stuurt op afstand. De dagelijkse leiding berust bij de Coördinatie Commissie (CC). Deze Commissie bestaat uit de pastor en eventueel andere beroepskrachten en enkele vrijwilligers. Eén van de taken van de CC is een goede begeleiding van de medewerkers. De CC zorgt voor een duidelijke omschrijving van hun taak en voor het werven en begeleiden van nieuwe medewerkers. De CC kan dit delegeren aan de Werkgroep Medewerkers (WMW). De taakverdeling is vastgelegd in de Statuten en in het Huishoudelijk Reglement van het AC.

1.7. Vrijwilligers

Het beleid van het Aandachtscentrum is om zoveel mogelijk met vrijwilligers te werken. Er wordt een beroep gedaan op de kerken van Den Haag om mensen te interesseren om vrijwilliger te worden. De meeste vrijwilligers hebben dan ook een kerkelijke achtergrond. Dit is overigens geen vereiste. Voorwaarde is wel dat de vrijwilliger de christelijke identiteit van het Aandachtscentrum onderschrijft. De vrijwilligers krijgen een basistraining en vervolgotrainingen. Jaarlijks wordt een medewerkersraad gehouden. Het is een voortdurende uitdaging om vrijwilligers te vinden voor het Aandachtscentrum.

Van de vrijwilligers wordt het volgende verwacht, ze

- zijn betrokken bij de medemens, kunnen luisteren en aandacht geven;

- hebben ervaring in het omgaan met een verscheidenheid aan mensen in verschillende omstandigheden en kunnen zo nodig grenzen stellen;
- hebben “feeling” voor wie maatschappelijk tussen wal en schip is geraakt;
- komen niet direct met oplossingen;
- werken goed samen in een teamverband, stemmen af en zijn daardoor goed in staat tot eenduidigheid in de benadering van bezoekers;
- voelen zich thuis in de oecumenische achtergrond van het Aandachtscentrum;
- hebben misschien nog andere bijzondere vaardigheden waarmee het Aandachtscentrum en/of zijn bezoekers geholpen zijn;
- zijn bereid een deel van hun tijd voor dit werk beschikbaar te stellen, zo mogelijk een dagdeel per week en tonen zich betrokken en actief bij de organisatorische aspecten van het “draaiend houden van het Aandachtscentrum”.

1.8. Beroepskrachten

Het Aandachtscentrum heeft als beleid dat er minimaal een beroepskracht moet zijn, zijnde een pastor. De huidige pastor heeft een weektaak van formeel 50%. Het Aandachtscentrum betreft de pastor op basis van een detacheringsovereenkomst van de Protestantse Gemeente 's Gravenhage (PGG). Daarnaast is in de afgelopen planperiode op contractbasis voor bepaalde tijd een coördinator voor het vrijwilligerswerk aangesteld (0,44 fte). Deze aanstelling heeft plaatsgevonden omdat het coördineren van alle werkzaamheden in belang is toegenomen: er zijn minder vrijwilligers die zich structureel willen binden voor organisatorische zaken. Deze functie wordt gefinancierd op basis van een subsidie van de gemeente Den Haag.

1.9. Financiën

Het Aandachtscentrum brengt een financieel jaarverslag uit. Het jaarverslag met een meerjarige baten- en lastenbegroting en balans staat op de website.

De kosten van het Aandachtscentrum bedroegen in de afgelopen planperiode op jaarbasis ca. € 100.000. De grootste kosten bestaan uit de loonkosten van de pastor (ca. 32%) en de huur (ca. 25%). Andere kosten betreffen activiteiten (jaarlijkse uitje met vrijwilligers en bezoekers, training van vrijwilligers e.d.), energiekosten, kosten voor schoonmaak en vergoedingen aan de vrijwilligers.

De kosten van de pastor worden gedragen door de diaconie van de protestantse kerk Den Haag en de katholieke kerk Den Haag. De pastor is in formeel in dienst van de Protestantse Gemeente Den Haag (PGG). De loonkosten worden op basis van een declaratie door het Aandachtscentrum aan de PGG vergoed. De medewerker wordt beloond volgens de Generale

Regeling voor de rechtspositie van kerkelijke medewerkers van de PKN (Protestantse Kerk in Nederland).

Het Aandachtscentrum wordt gefinancierd uit:

- a. jaarlijkse contributies van de bij de vereniging aangesloten kerken
- b. subsidies
- c. donaties
- d. opbrengsten uit collecten
- e. schenkingen, legaten en erfstellingen
- f. kapitaalopbrengsten
- g. alle verdere wettige inkomsten.

In de afgelopen planperiode dekten de inkomsten de uitgaven.

De contributie van de leden wordt jaarlijks vastgesteld in de algemene vergadering voorafgaande aan het boekjaar, waarin de contributies verschuldigd worden. Op dit moment bedragen de inkomsten uit de contributie van de leden € 12.500. Dit bedrag is in de afgelopen planperiode niet gewijzigd. Het aandeel van een lidkerk in dit bedrag - de individuele contributie - wordt bepaald op basis van een verdeelsleutel die uitgaat van het aantal leden van de lidkerk.

Op dit moment draagt ook de Gemeente Den Haag bij door de loonkosten van de coördinator voor het vrijwilligerswerk te financieren. Het betreft een subsidie van € 26.000 waarvan de continuering jaarlijks door de Gemeente Den Haag opnieuw wordt beoordeeld. Het Aandachtscentrum heeft als beleidslijn dat het voor zijn bestaan niet afhankelijk wil zijn van bezoekers niet langer onvoorwaardelijk en anoniem aandacht krijgen.

Het Aandachtscentrum heeft de ANBI status (Algemeen Nut Beogende Instelling). Dit biedt fiscale voordelen. Een ANBI betaalt geen erfbelasting of schenkbelasting voor erfenissen en schenkingen die de instelling gebruikt voor het algemeen belang. Donateurs van een ANBI mogen hun giften aftrekken van de inkomsten- of vennootschapsbelasting. Om in aanmerking te komen voor de aftrek van periodieke giften, moeten de donateur en de ANBI de gift vastleggen in een overeenkomst.

De financiële administratie wordt onder leiding van de penningmeester gevoerd door een vrijwilliger.

2. Doelstellingen 2016 - 2020

2.1. Continueren naamsbekendheid en zichtbaarheid

Doelstelling is om de huidige naamsbekendheid en zichtbaarheid te behouden. Het achterliggende doel is dat kwetsbare mensen de weg naar het Aandachtscentrum kunnen blijven vinden. En dat mensen en organisaties weten van het bestaan van het Aandachtscentrum en dit kunnen blijven steunen. De huidige inspanningen worden gecontinueerd. Onderzocht gaat worden of de aanwezigheid van het Aandachtscentrum op social media (Twitter, Facebook, Instagram, etc.), zinvol is. Ook wordt gekeken naar een open huis ("dag van het Aandachtscentrum") en naar het opstellen van een informatieboekje.

2.2. Vergroten draagvlak en netwerk

In de eerste plaats zal het draagvlak onder de kerken worden vergroot. Dit met het oog op het vergroten van het netwerk, de mogelijkheid om meer vrijwilligers te kunnen werven en het verbreden van de financiële draagkracht. Er is een grote christelijke kerkgemeenschap behorende tot de PKN die geen lid is van het Aandachtscentrum. Deze kerk zal worden gevraagd lid te worden.

Daarnaast zal bezien worden of ook andere geloofsgemeenschappen bereid zijn om vrijwilligers te zoeken. Dit onder de voorwaarde dat de christelijke identiteit van het Aandachtscentrum wordt onderschreven.

Het werken met stagiaires (bijvoorbeeld voor onderzoek) zal worden uitgebreid. Dit kan bijdragen aan een "verjonging" van het Aandachtscentrum, vergroten van inzicht in de aandachtsgroep en verbreden van het netwerk.

Tot slot zal bezien worden of het – al dan niet met een statutenwijziging - mogelijk is dat mensen kunnen worden toegelaten tot het bestuur, zonder dat ze lid zijn van één van de kerken aangesloten bij het Aandachtscentrum. Achterliggend doel is het voorkomen van onderbezetting van het bestuur en vergroting van het netwerk.

2.3. Vergroten diversiteit bezoekers

Doelstelling is om de diversiteit van de bezoekers te vergroten. Het achterliggende doel is om het Aandachtscentrum er te laten zijn voor een breder publiek. Gedacht kan worden aan aandacht voor ouderen (eenzaamheid), jongeren (werkloos), vrouwen ("Vrouwendag") en vluchtelingen. Daartoe gaat geëxperimenteerd worden met de openstelling

van het Aandachtscentrum op een bepaald dagdeel voor één bepaalde aandachtsgroep. Dit zal goed worden uitgelegd aan de vaste groep bezoekers van het Aandachtscentrum.

2.4. Vergroten kwaliteit van de persoonlijk aandacht

Doelstelling is om iedere bezoeker – sociaal kwetsbaar of niet -gastvrij te ontvangen. De nadruk ligt op persoonlijke aandacht. Doelstelling is het uitproberen van het uitbreiden van de activiteiten. Uit de enquête bleek dat hieraan behoefte bestaat. Gedacht kan worden aan meer spelletjes en een filmavond.

Doelstelling is voortdurend de kwaliteit van de persoonlijke aandacht voor de bezoekers te vergroten door bij hen te peilen waar behoefte aan bestaat. Dat kan een algemene peiling zijn of een peiling naar aanleiding van een bijzonder initiatief.

Doelstelling is dat de vrijwilligers meer één lijn trekken wat betreft de handhaving van de huishoudelijke regels. Achterliggend doel is het vergroten van de veiligheid van iedereen aanwezig in het Aandachtscentrum.

2.5 Uitbreiden formatie beroepskracht(en)

De wens is om voor een groot deel van de week een beroepskracht in het Aandachtscentrum aanwezig te hebben. Dit omdat de bezoekers van het Aandachtscentrum meer aandacht vergen vanwege een toename van de problematiek waarmee ze kampen. Dit vereist een professionele aanpak en leiding.

Doel is om het huidige aantal contracturen van de pastor van 18 uur per week uit te breiden. Of de vrijwilligerscoördinator een vast contract te geven. Het Aandachtscentrum heeft echter voor deze uitbreiding van de structurele financiële verplichtingen geen structurele dekking. De gemeente doet uit principe geen meerjarige financiële toezeggingen. De extra structurele middelen zullen dus uit een hogere bijdrage van de lidkerken of via nieuwe lidkerken met financiële draagkracht moeten komen.

Evaluatie Beleidsplan 2011 - 2015

Inleiding

Het beleidsplan 2011 - 2015 is geëvalueerd door medewerkers (vrijwilligers en professionele krachten), bezoekers en bestuur. Daarbij zijn de volgende vragen aan de orde zijn komen:

- wat zijn belangrijke ontwikkelingen?
- Wat is gerealiseerd en wat niet?

Met andere woorden: heeft het Aandachtscentrum de beoogde doelstellingen uit het beleidsplan 2011 - 2015 gerealiseerd en zijn ze nog actueel?

Daarnaast is een enquête gehouden onder de bezoekers.

1. Ontwikkelingen

In het beleidsplan 2011 - 2015 is gewezen op een aantal ontwikkelingen in onze samenleving die ertoe leiden dat mensen houvast verliezen. Het gaat om o.a. individualisering, materialisme, gebrek aan zingeving en discriminatie. Dit roept een vraag op welke ontwikkelingen het Aandachtscentrum heeft gezien in de afgelopen planperiode.

1.1. Gelijk blijvend aantal bezoeken, veel sociaal kwetsbare mensen met meerdere problemen waaronder een stijging van psychische en verslavingsproblemen

Op basis van cijfers van het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS) valt te verwachten dat het aantal kwetsbare mensen en daarmee het aantal potentiële bezoekers van het Aandachtscentrum eerder zal toenemen, dan dalen. Het CBS heeft de omvang van het aantal kwetsbare mensen - mensen die op een of andere vorm van hulpverlening een beroep doen - voor heel Nederland becijferd op circa 25.000 personen, overwegend mannen (81%), van 30-50 jaar (52%), waaronder relatief veel personen van niet-westerse herkomst (43%) en verblijvend in een van de vier grote steden (40%). Als het CBS ook mishandelde vrouwen en mensen in een psychosociale crisis meetelt, dan komt het totaal van personen in maatschappelijke opvang in 2013 uit op 61.000. Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) wijst in het jaarbericht 2015 op de grote toename van het aantal ouderen. Nu is een op de zes ouder dan 65. In 2050 is dat een op de vier. Daarnaast wijst het planbureau op de toename van het aantal migranten en op de groei van de bevolking in de grote steden van de Randstad.

Het Aandachtscentrum is wekelijks tien dagdelen open. Het aantal bezoeken wordt geregistreerd. Dit aantal is vrij stabiel en ligt jaarlijks op ca. 10.000 bezoeken, dat is een gemiddelde van ca. 40 per dag. Per dag(deel) kan het aantal bezoekers sterk verschillen. De ochtenden zijn vaak druk. In de middag is het vaak rustiger en is er volop ruimte voor ontmoeting en gesprek

Soms komen mensen om elkaar te ontmoeten en omdat ze het gezellig hebben met elkaar. Beleid is echter dat het Aandachtscentrum niet een 'koffiehuis' wordt: persoonlijke aandacht voor mensen blijft de 'corebusiness'.

Veel vaste bezoekers kampen met meerdere problemen. Er is sprake van een toename van het aantal mensen met zware psychische en of verslavingsproblematiek. Er kan hierdoor spanning ontstaan in de omgang tussen bezoekers en de beroepskrachten en vrijwilligers. Beroepskrachten en vrijwilligers moeten hierop attent zijn.

1.2. Aantal vrijwilligers is stabiel, gemiddelde leeftijd neemt toe. Problemen met het vinden van bestuursleden.

Het aantal vrijwilligers lag de afgelopen jaren rond de 50 mensen. De meeste hebben de pensioengerechtigde leeftijd. De gemiddelde leeftijd neemt toe. De gemiddelde tijd die men besteedde aan het werken in het Aandachtscentrum nam af. De meeste vrijwilligers zijn vrouw. Het is de afgelopen jaren lastiger geworden om nieuwe vrijwilligers te vinden.

Een ontwikkeling van de afgelopen jaren is dat het aantal leden van de kerken in Den Haag afneemt. De kerken hebben als gevolg hiervan minder financiële middelen tot hun beschikking en zijn gaan bezuinigen. Dit heeft in Den Haag geleid tot het sluiten van kerkgebouwen, een afname van het aantal voorgangers en het ontstaan van allerlei nieuwe samenwerkingsverbanden binnen kerkgemeenschappen.

Vooralsnog lijkt de ontkerkelijking geen directe gevolgen te hebben voor het Aandachtscentrum. De lidkerken geven op de jaarlijkse algemene ledenvergadering aan het belang van het Aandachtscentrum als uiting van Christelijke barmhartigheid onverminderd te zien. De afgesproken financiële bijdragen worden betaald en de inkomsten uit collectes bleven constant. Het Aandachtscentrum voelt zich dan ook volledig gesteund door de lidkerken.

Indirect merkt het Aandachtscentrum wel de gevolgen van de ontkerkelijking. Zo hebben de lidkerken meer moeite gekregen met het interesseren van mensen om vrijwilliger te worden in het Aandachtscentrum en het leveren van bestuursleden. Als gevolg daarvan blijven vacatures in het bestuur langer open staan.

Het ziet er naar uit dat de ontkerkelijking in Den Haag zich verder zal doorzetten. Het Aandachtscentrum zal daar de komende vijf jaar hoe dan ook mee te maken krijgen. De ontkerkelijking kan op termijn het draagvlak en de continuïteit van het Aandachtscentrum aantasten.

1.3. Onzekerheid gemeentelijke subsidies

Het beleid van de gemeente Den Haag bij het geven van subsidies aan instellingen zoals het Aandachtscentrum, is gewijzigd. De gemeente voert nu een beleid waarbij men alleen bereid is subsidies ter beschikking te stellen voor de periode van één jaar. Ieder jaar wordt de subsidie opnieuw beoordeeld. Verder eist de gemeente Den Haag meer dan voorheen, dat de activiteiten van waarvoor subsidie wordt gevraagd aansluiten bij de gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Dat betekent dat uitvoerig moet worden gerapporteerd. Daarbij stelt het Aandachtscentrum een grens: er worden geen eisen gesteld aan onze bezoekers om te kunnen voldoen aan de voorwaarden voor een gemeentelijke subsidie (bijvoorbeeld het registreren op achternaam en verblijfplaats). Het Aandachtscentrum kent geen drempels.

2. Wat is gerealiseerd en wat niet?

2.1. Inleiding

In het beleidsplan 2011 - 2015 zijn de volgende doelstellingen opgenomen:

- a)** Een grotere naamsbekendheid en zichtbare aanwezigheid in de stad Den Haag mede dankzij een adequaat PR beleid.
- b)** Groei, dan wel grotere diversiteit in de bezoekerssamenstelling.
- c)** Een versterkte positionering en presentie van de kerken.
- d)** Een gebruikersvriendelijke en doelmatig gefaciliteerde ruimte met een aantrekkelijke uitstraling.
- e)** Een vitale, doelmatig functionerende vrijwilligersorganisatie.
- f)** Een optimale werkrelatie met de Haagse overheid, kerken, zusterorganisaties en zorg- en welzijnsinstellingen, zodat "zorgketens" ontstaan in de stad.
- g)** Uitbreiding van de formatie van de beroepskracht in het Aandachtscentrum tot 1 fte.
- h)** Het behoud van een gezond financieel draagvlak.

Hieronder wordt per doelstelling nagegaan in hoeverre deze is gerealiseerd.

a) + f) Grotere naamsbekendheid en zichtbaarheid en optimale samenwerking met kerken en zusterorganisaties

Subdoelen waren:

- Het verder inhoud geven aan de eigen website www.aandachtscentrumdenhaag.nl

Deze doelstelling is gerealiseerd.

De website heeft een modernere vormgeving gekregen. Beleidsplan, jaarverslag en jaarrekening zijn er op te vinden. De tentoonstellingen worden erop aangekondigd met een doorverwijzing naar de website van de desbetreffende kunstenaar. Het Aandachtscentrum maakt geen gebruik van social media, zoals Twitter, Instagram of Facebook. Veel jonge mensen maken gebruik van social media. Om hen te bereiken kan het nuttig zijn om daarop ook actief te worden.

- Bekendmaking van de dienstverlening in de directe omgeving, het uitnodigen voor een kennismakingsbezoek van het lokale bedrijfsleven en andere mogelijk geïnteresseerden.
- Het bij voortdurend actief onderhouden van de bestaande contacten met kerken en zusterorganisaties zoals het Leger des Heils, binnenstadpastores etc.

Deze doelstellingen zijn gerealiseerd.

De pastor, vrijwilligerscoördinator, medewerkers en bestuur hebben de afgelopen jaren intensief contact onderhouden met allerlei voor het Aandachtscentrum relevante organisaties. Het gaat dan om kerkelijke instanties, andere hulpverleners, organisaties op het gebied van goede doelen en de gemeente Den Haag.

Bezoeken zijn gebracht aan de Kesslerstichting, de Paardenberg, Leger des Heils, React, Haagse Zaak en Kompassie. Het Aandachtscentrum neemt actief deel aan de discussie in Den Haag over hulpverlening. Betrokkenheid was er bij Den Haag onder Dak, Delen achter de Duinen en Stilte in Den Haag. De relatie met STEK is bestendig. Via de medewerkers is er contact met diverse goede doelen. Via de tentoonstellingen heeft het Aandachtscentrum unieke en waardevolle contacten in de kunstwereld.

Uit al deze contacten blijkt dat het Aandachtscentrum bekend is en dat doel en werk van het centrum zeer wordt gewaardeerd.

Deze doelstelling blijft voor de toekomst relevant.

Het onderhouden van contacten is geen doel op zich. Waar het om gaat is dat het Aandachtscentrum bezoekers kan door verwijzen naar andere instellingen. En dat andere instellingen sociaal kwetsbare mensen kunnen wijzen op het bestaan van het Aandachtscentrum.

- De ontwikkeling van folder- en informatiemateriaal voor het geven van presentaties.

Deze doelstelling is deels gerealiseerd.

Er is een film over het werk in het Aandachtscentrum en er zijn deurhangers. De boekjes met informatie over het werk van het Aandachtscentrum zijn niet meer actueel. Deze worden niet meer vervangen aangezien alle informatie te vinden is op de website. Deze doelstelling blijft voor de toekomst relevant.

- Schrijven van artikelen in wijk-, parochie- en andere bladen.

Deze doelstelling is gerealiseerd.

Er zijn stukjes over het Aandachtscentrum verschenen in Kerk in Den Haag, Den Haag Centraal en de Straatkrant. Deze doelstelling blijft actueel.

b) Toename groei en diversiteit bezoekers

In het beleidsplan 2011 - 2015 werd de verwachting uitgesproken dat het bezoekersaantal zou stijgen en dat er een grotere diversiteit van bezoekers en een meer evenwichtige vertegenwoordiging van de diverse leeftijdscategorieën zou ontstaan. Dit door een bredere dienstverlening en door meer bekendheid te geven aan het werk van het Aandachtscentrum.

Deze doelstelling is niet gerealiseerd.

De afgelopen vijf jaar is er geen sprake geweest van een groei van het aantal bezoekers of van een grotere diversiteit. Het zijn veelal dezelfde bezoekers die jaren achtereen het Aandachtscentrum bezoeken.

Het Aandachtscentrum zou een geweldige plek kunnen zijn voor andere groepen dan de huidige vaste bezoekers. Gedacht kan worden aan ouderen (eenzaamheid), jongeren (werkloos) of aan vluchtelingen. Daarbij moet worden voorkomen dat de komst van de één het vertrek van de ander tot gevolg heeft. Dit kan mogelijk worden opgelost door het Aandachtscentrum een dagdeel te reserveren voor het bezoek van een bepaalde aandachtsgroep. Dit zal worden gecommuniceerd naar vaste bezoekers van het Aandachtscentrum.

c) Versterkte positionering en presentie van de kerken

Deze doelstelling is niet gerealiseerd.

De kerken lid van het Aandachtscentrum geven blijk de doelstelling nog steeds van harte te ondersteunen. Doelstelling was het vergroten van de

achterban door meer kerken lid te maken. Deze doelstelling is niet gerealiseerd. Oorzaak is onder andere de ontkerkelijking in Den Haag.

d) gebruikersvriendelijke ruimte en aantrekkelijke uitstraling

Deze doelstelling is gerealiseerd.

In de afgelopen planperiode is de verlichting, vloerbedekking en etalage vernieuwd. De wisselende kunsttentoonstellingen zorgen ervoor dat het Aandachtscentrum een aantrekkelijke en steeds weer iets andere uitstraling heeft.

e) Een doelmatige, vitale vrijwilligersorganisatie

Deze doelstelling is deels gerealiseerd

In de afgelopen planperiode zijn pastor, coördinator vrijwilligerswerk en de vrijwilligers erin geslaagd om het Aandachtscentrum in harmonie zeer goed en professioneel te laten functioneren. De betrokkenheid van allen is onverminderd groot. Intervisie en bezinning vond plaats. Trainingen werden gevolgd. Evaluatiegesprekken en voorlichtingsbijeenkomsten vonden plaats.

Het Aandachtscentrum gaat zuinig en milieubewust om met de beschikbare middelen. Zo is de verlichting milieuvriendelijk vernieuwd (LED) en wordt plastic ingezameld. Het energieverbruik is beheersbaar, maar blijft wel aandacht vergen. Er is een rookbeleid ingevoerd dat ertoe heeft geleid dat de ruimte frisser is geworden en daarmee aantrekkelijker voor bezoekers en vrijwilligers die niet roken.

Een ontwikkeling is dat de gemiddelde leeftijd van de vrijwilligers is gestegen. Het is moeilijker geworden om nieuwe - en vooral ook jongere - vrijwilligers aan te trekken.

Aandachtspunt is dat alle vrijwilligers dezelfde lijn volgen wat betreft de huishoudelijke regels. Consistent handelen richting de bezoekers is belangrijk uit oogpunt van de veiligheid voor iedereen aanwezig in het Aandachtscentrum.

g) Uitbreiding formatie beroepskracht tot 1 fte

Deze doelstelling is niet gerealiseerd.

In de planperiode is in aanvulling op de pastor een extra beroepskracht aangetrokken voor 16 uur in de week voor het coördineren van het vrijwilligerswerk. Hierdoor is het mogelijk om vrijwel de gehele week een

beroepskracht aanwezig te laten zijn in het Aandachtscentrum, wat de continuïteit van de werkzaamheden zeer ten goede komt. De functie van vrijwilligerscoördinator wordt betaald uit een subsidie van de gemeente Den Haag. Deze subsidie wordt jaarlijks opnieuw beoordeeld omdat de gemeente zich niet meerjarig financieel wil vastleggen. Gezien dit beleid zal het ieder jaar onzeker zijn of de subsidie voor het volgende jaar wordt verleend. Om die reden is een tijdelijk contract afgesloten met de vrijwilligerscoördinator. Het liefste zou het bestuur de functie van pastor – eventueel met aanvulling van een vrijwilligerscoördinator – in totaal als 1 fte willen invullen. Dan kan er de hele week een beroepskracht aanwezig zijn in het Aandachtscentrum. Het Aandachtscentrum heeft daar echter zelf niet de financiële middelen voor. Zonder extra structurele financiële middelen van de lidkerken, is het dan ook niet mogelijk.

h) Het behoud van een gezond financieel draagvlak

Deze doelstelling is gerealiseerd, maar kan ik de toekomst onder druk komen.

Het Aandachtscentrum heeft in de planperiode niet of nauwelijks met een verlies gedraaid. Er zijn veel giften binnengekomen, waar het Aandachtscentrum bijzonder dankbaar voor is. Indien geen rekening wordt gehouden met deze incidentele giften lijdt het Aandachtscentrum jaarlijks een klein verlies. Dit roept de vraag op of de structurele inkomsten kunnen worden verhoogd. Dit kan door uitbreiden van het aantal lidkerken. Veel christelijke kerken in Den Haag zijn echter al lid. Een andere optie is het benaderen van het bedrijfsleven voor een structurele bijdrage. Dit wordt echter door het bestuur niet als wenselijk beschouwd omdat hierdoor de Christelijke identiteit van het Aandachtscentrum onder druk komt te staan.